

Ylloxerin
 atlan szer
 TŰ KIIRTÁSÁRA
 ványok ezen szer
 igenkreteit szerzet,
 cheni, Pfaffstätteni
 l. Megrendelések a
 zendők:
 ek Jakab János
 főkereszt.
 ándsgrasse No. 14.

**aczell
 csöppök.**
 hála sz
 den betegségein.
 Füllobhatatlan
 érvényes, gyom
 mozgás, szék
 elzáródás, fele
 fűvés, savany
 felbőgés, köhög
 nyomorult, gyom
 morés, szék-
 elzáródás, tel
 ságos nyálkázás,
 des, sárgaság, undor
 és hányás előjás
 a gyomorot erod
 gyomorgöcs, szék
 szorulás, a gyom
 nak étellel és ita
 élése, gillisták, lep
 bántalmak esetében
 szorulat, stasissal
 25 kr.
 és Brady Károly
 által Krensterben
 ország.
 országban,
 fél márcselli gy
 hámszítók és utá
 ház jelöl minden
 fenti védjeggyel
 kell gondyotlennie
 és meg kell hasz
 meg kell jegyezve
 Krensterben Gsch
 odjában nyomtat.

EN.
 Védői megrendelések pontosan teljesítenek.

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Sárochányi utca SIMON-ház Kunz József ur
 kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.
 előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok...
 valamint a lap szerkesztéséről illető
 minden közlemények sde intézendők.

Bármentetlen levelek csak ismert korszakból
 fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KOZLÖNYE.

Megjelen napokonként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bához hordva vagy vidékre postán	
küldve:	
Egész évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy órára	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Or-hasábospetitor egyszeri beiktatásért 5kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyiltér 4 hasábos petitorért 20 kr.
 Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
 újdonság sora 50 krajcsár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Kedd, február 15.

32. szám.

A magyar takarékpénztár és a vidék hitelszükségei.

(P. C.) A magyar takarékpénztárak előrehaladó fejlődése közvetlen és közvetve a legjobb szolgálatokat teszi mindazon reformtörvényeknek, a mik minden kulturállamra nézve nélkülözhetlen pénzügyi önkormányzat eszméjének megvalósítására hivatnak Magyarországon. Fölötte örvendetes, hogy egyéb jelzálogbankokon kívül Magyarországon legnagyobb takarékpénztárai is foglalkoznak jelzálogi és községi kötvények kibocsátásával s ezáltal tág alkalmat nyújtanak arra, hogy a vidék jogos hitel- és befektetési szükségletei méltányos és okszerű kielégítést nyerjenek. Kétszeres előny biztosítatik ez uton; először: oly magyar értékpapírok keletkeznek, a melyek föltétlen biztonságuk és jelzálogi biztosítottaságuk folytán a bel- és külföldön bármikor értékesíthető, a tőzsdéi árfolyamhullámzásoknak alá nem vetett értéket képviselnek; másodsor: ezen az ország hitelszervezetében való munkamegosztás folytán valahára megszabadul az állam attól a tömördek követelményétől, a miknek folytán az államháztartásban az egyensúly helyreállítása éveken át akadályoztatott és halogattatott.

A „Corresp. de Pesth“ ezen elvek terjesztésére irányított publicistikai működésében, melyek a pénzügyi önkormányzat eszközeivel együtt Magyarországon közgazdasági függetlenségét biztosítják, már hat év óta a legerélyesebben támogatattik különösen a vidéki sajtó által.

Magyarország különböző vidékeinek minden jelentékeny beruházási szükségleteit gyakorlatilag kielégíteni csak akkor lesz lehetséges, — ha valahára megszűnik az, hogy minden közgazdasági és, — bár különben jogosult beruházási szükségletből jogcím követelések az állam, vagyis az összes

adófizetők rovására. Mindezek a dicséretes célok csak úgy érhetőek el, ha a munka és a pénzkoczkázat megosztása által a közgazdasági önkormányzat: az érdekeltek felelőssége és ellenőrzése a vidék egyes tájain akként érvényesül, hogy mindezen egyes vállalatok könnyű szerrel foganatosíthatók legyenek.

Anglia e tekintetben mintacsor; mert az egyéni erély és kezdeményezés e hazájában nemcsak a tőke-társulásnak egész nagy téren találunk gyakorlati utmutatást, hanem találunk a módszerek tekintetében is, hogy az érdekeltek nagy számának társulásából mint keletkezik hatalmas közgazdasági szervezet, a melynek céljaira a tőke a legkedvezőbb föltételek mellett kínálkozik.

Mint már évek előtt irtuk, Magyarországon ma már foganatosítva vannak oly pénzügyi műveletek, mik a fönti alapon szerkesztve föltétlen biztonságot nyújtanak és nagy jövedelmet hoznak. Ennek épp az ellenkezőjét kell ismételtlen konstatálni oly pénzügyi tervek tekintetében a mik állami segítségzésre vagy biztosításra spekulálnak.

Kormánykörökben e tekintetben a különösen Tisza Kálmán miniszterelnök által erélyesen és következetesen képviselt ama nézett uralkodik, hogy ezekkel a folyton állami biztosítást követelő kívánalmakkal szemben és mindazon igényeket nézve, a mik esetleg a költségvetést terhelnék, ha az abszolút nélkülözhetlenség nem bizonyíttatik, a kormány hosszú időre kategorikus „nem“-mel kénytelen felelni, a parlamenttől, illetve az adófizetőktől elvből nem akar semmiféle oly beruházásokat igényelni, a melyek magánkezdeményezés és az érdekeltek, községek és testületek társulása által teljesíthetők.

Ezek alapján megelégedéssel konstatáljuk, hogy az ezen eszmék érdekében kifejtett publicistikai működés folytán is egyrészt a vidéken a befektetési szük-

ségletek összes ügyeiben a magánkezdeményezés, testületek és községek társulása mindinkább érvényesül, míg másrészt Magyarország legelső pénzintézetinek közreműködése szélesedik.

Mint hogy a magyar takarékpénztárak azon szigorú elővigyázat folytán a mely a pénzintézeteknek főleg kötelessége, kül- és belföldön különös bizalmat élveznek, megnyugvással vesztünk a tudomásul, hogy a magyar országos központi takarékpénztár, a mely mintaszerű és erélyes vezetése által mindig kitűnt, az igazgatótanács határozata folytán a jelzálogtízlet is tevékenysége körébe vonta s ehhez képest zálogleveleket fog kibocsátani. Hogy ezek elhelyezése nagyobb területen megkönnyíttessék, a társulat ezeg francziául is be fog jegyeztetni; ezen kívül az intézet jövőre, a megváltoztatott alapszabályok értelmében kölcsönöket is fog adni viz szabályozási társulatoknak s ezek kötvényeit vagy saját számlájára vagy bizonyánb fogja átvenni. A jelzálogkötvények biztosítására az intézet vagyonából 600,000 ft mint tartalék-alap elkülöníttetik s ez külön fog kezeltetni. A francia cég lesz: „Caisse d'Epargne Centrale de Hongrie.“

A vidék nagyszáma fontos beruházási szükségleténél fogva ez általános érdekű.

Közös miniszteri értekezlet. Tegnap délel Bécében ő felsége a király elnöklete alatt egy óráig tartó közös miniszteri értekezlet volt, a melyben résztvettek: Kálnoky Gusztáv gr. közös külügyminiszter, Bylandt-Rheidt gr. közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter Tisza Kálmán és Taaffe Ede gróf miniszterelnökök. — A delegatiónk rendkívüli ülésszakra Budapestre márczius 1-ére hivatnak egybe. Tisza Kálmán miniszterelnök, Orgy Béla br. miniszter és Tarkovics államtitkár a tatarvonattal Budapestre visszautaztak.

magas, erőteljes alak, dombornan emelkedő gyérhajzatu homlokkal, élénk kifejezés teljs szemekkel, férfiasan ovalis arczán élénk barna pirral, sűrű sötét szemöldök, bajszszal és oldal szakállal. Testesebb, erőteljesebb alakja nélkülözni látszik az apa finom hajlékosságát.

Szelleme, a téren melyen működik, elismerést vívott ki... Epen akkor tűntették ki jutalommal a monconisi alagut szellőztetési kérdésében iott pályaművét.

Férfias kézzorítással váltunk el, de homlokán miutha egy sötét árnyék lebbent volna át, midőn mondá: „En nem adhatom vissza e hazában e barátságos látogatást, csak üdvöletemet küldöm honfiumainak!... Isten hordozza békével!“

Ez volt az utolsó magyar szó, melyet az Olaszföldön hallottam...

De nem! volt még egy, mely rendkívül meglepett. — A cupéban egyik uti társammal beszélgetve, a szomszéd cupéban ülők egyike angolnak, másika románnak itélt... Ah nem! mondá egyik hölgy olaszul: „ezek magyarok! S lelkesülve tette hozzá: a magyar nyelv nagyon szép nyelv! s a magyar nemzet kiválóan derék, generózus nemzet. Alig végzé szavait, midőn a vasut megállt s a hölgy kiszállóban kecsesen inte felénk: „Jó-éjszákát magyar!“

Mily édesen cseng az édes hazai szó — ha bár töredeze is, az idegen ajkáról: csak az tudhatja, ki különban idegen népek között jár.

Olyan az, mint a hoszu tél után a tavasznak kedves hírnöke, az ablakunkon felsicsergő fecske.

De hát mi is a tavasz után sóvárgunk... Hol és mikor lalálhatjuk fel azt!?

A liguri alk felé közeledve szembeütnöleg érezhetők jeleivel találkoznak a télnek melyek eszünke juttatják, hogy mennyire ámitja magát ez az olasz az ő melegebb kli-

Országgyűlés.

Budapest, febr. 14.

A képviselőház mai ülésében végre befejezte a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztérium költségvetésének részletes tárgyalását.

Tüzetes discussio felett ki az ipari célok ozménéi, hol Iranyi, Apponyi, Busbach, Euyedi, Heif, Madarász József, Ferenczi és ismételten Szechényyi miniszter szó-laltak fel. A vita kiterjedt az ipari érdekekre, az ipartörvény végrehajtására, a társadalmi kérdésre s a munkások helyzetének javítására.

A löversenyűel Herman Ottó adott be határozati javaslatot a „totalisateur“ megszüntetése iránt, de azt a ház a szakminiszter ellenző felszólalása után mellőzte.

A tenzerészeti igazgatásnál Csernátouy szóalt fel s a vitorlázó hajózás, meg Fiumét érdeklő más ügy iránt intézett kérdéseket a miniszterhez, ki azokra meg is adta a választ.

A budget tétélei különben változatlanul megszavaztattak.

Holnap a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetésének tárgyalását kezdi meg e ház. Szólásra eddig tizenegy ellenzéki, jobbra antiszemita képviselő van előjegyzve.

Külföld.

Az olasz kormányválság új stádiumba lépett. A király ismét Depretist bízta meg a kabinetalakítással, ki azt Robilant gróf támogatásával el is vállalta. Van-e reménye olyan elemeket bele vonni kabinatába, melyek eddig ellenzéki állást foglaltak el, arról a táviratok nem szólnak. Valószínűleg azonban ez nem fog történni s a válság nem valami radikális fordulatra, hanem az eddigi miniszterium egyszerű reorganizációjára fog vezetni. Néhány kevésbé népszerű miniszter visszalép, hogy más, szintén nem valami népszerű egyéniségnek engedjen helyet. Ilyen megoldás áll kilátásban.

Krisztina, spanyol regensző, a különböző pártok kibékítésére irányuló törekvését, általános politikai amnesztizációt óhajtja betetőzni. Az intézkedés már csupán áttétl függ hajlandó-e a jelenleg számkivetésben élő Zorilla, a köztársasági párt ismert vezetője, a jövőre nézve bizonyos ígéretek tenni. Azt kívánják tőle, mondjon le foradalmi ter-

májával, nemcsak szobájában, de vasuti kocsi-jában is fölöslegesnek tartván a melegejtőt.

De hát nincs jobb melegítő mint az édesanya természet! mond az olasz s csakhamar bámulatesan győződtem meg erről.

A liguri alkop alatt mintegy 30 percig tartó alaguton hatolva át, azon vettem észre, hogy ablakunkból, mint valami varázserintésre eltűnt a jégpáncél, s nemeakára érez-tük, hogy (mint Tompa mondja): „Megenyhült a leg!“ s a „viruló határból“ azonban a reánk boruló est alkony miatt alig láttunk val mit E bűverővel történt varázssát s a tavasz langy szellője édes gyönyörrel tölté be keblemet így is...

Este volt midőn Genuába érkeztünk. Csak a világító torony mint két óriás fényoszló s alautabb a hajók pilogó mécséi, mint meganyui fénybogárkák sejtítették, hogy a híres genuiai kikötő felsziklettünk.

Alig vártam a pirkadó reggelt. Nem csuda! két nagyszerűen meglepő látvány vára-kozott reám; egyik a virágos tavasz, mely be a tél kellő közepén léptem be egyezre; másik a földközi tenger, és pedig ezuttal ha ragos tenger.

(Folyt. köv.)

A kik meghalnak, ha szeretnek.

— Regény. —

Irta: R. P. O.

(Folytatás)

Estefelé volt s ő épen a csásos Léliá-hoz készült, midőn annak komornája illatos A levél így hangzott:

„Imádott jó Barátom! Nagy fejfájás-ban szenvedek, nyugalomra van szükségem; szépen kérem, hagyjon ma este magamra. Holnapra várja önt Léliá, az ön kis barát-nője, ki imádja és örökké szereti önt.“

meglehetősen vastag jég... megindultak a folyón... Sikerült nekik egy... vastag jégtáblát ellőni... A fiataloknak... Debreczen, 1887.

folyamodik gyógyszerár engedélyezésért... A bizottság a Saghy Ferencz kérvényét... Debreczen, 1887. febr. 10-én.

Ezek közt a berlini Frdrich Wilhelmstädher... Ami a baletttársaságot illeti... A végrehajtó... A legközelebbi jutalomjáték... Hadai Sándor népsziműénekes súlyos beteg...

tornászok is közreműködtek a gyakorlati órán... Ez azonban még sem volna talán egészen helyén való dolog... A nyugoti páholyok egyikében meghúzódva figyeltem meg egy ideig a bál letolyását... Hagyjuk ezt az utolsó!

nek belé a számításta; más része férj, akik köteles udvariasságból kísérték ide nejeiket... Az első kategóriába sorozhatók az olyanok is mint én... Ot óra felé járt az idő, mikor az utolsó csárdást rázendítették a Magyarai fiúk... A tornából tehát tényesen sikerült... BUDAPEST febr. 15. A hivatalos lap mai száma közli a király kézi raitait... BUDAPEST febr. 15. A képviselőház mai ülésén Fejérváry báró honvédelmi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be 7460000 frt rendkívüli hitelről... BUDAPEST febr. 15. Lukács Béla államtitkár ma délelőtt fogadta a közlekedésügyi miniszterium tisztikarát... DEBRECZENI SZÍNHÁZ... Halnap, szerdán, 1887. február 16-án: DALÁRÜNNEPÉLY viszontagságai. Vigjáték 3 felvonásban.

S z i n h á z.

„Anna“ Csiky dramolettje és „Fekete frakkban“ került szíre az este.

CSARNOK.

Reminiscentiák a tornabárlól. (Cs.) Ereimben lázasan kering a vér; halántékaimban erősen kalapálnak az ütérk; agyamban a báltej emlékei tolongnak...

S z i n h á z.

Ez volt aztán az igazi tornász, hol nem csak maguk a tornászok, hanem a...

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Halnap, szerdán, 1887. február 16-án: DALÁRÜNNEPÉLY viszontagságai. Vigjáték 3 felvonásban. Felelős szerkesztő és kiadó leaptulajdonos: Vértesi Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

A legjobb kávépotlék

MANILA-VELIM

vörös dobozokban jeggyel.

VELIMI VILÁG KÁVÉ

faládácskákban földtekével.

FÜGE-KÁVÉ

csukorsüveg alakban, és a

Legfinomabb csokoládók

nevű

CHOCOLAT VELIM

a velimi részvénytársulat gyáraiból Prágában.

Kapható minden füszerkereskedésben.

Új czég-, czim-, és czimerfestő.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni; miszerint az eddig Horváth Andrásczég alatt vezetett és tulajdonképen általam teljesített

Czég-, czim és czimerfestészetet

mai naptól kezdve önállólag folytatom, a mit azon megjegyzéssel hozok a n. é. közönség becses tudomására, hogy újlag bátor vagyok figyelmeztetni miszerint eddig is kizárólag én teljesítettem a Horváth Andrásczég alatt vezetett

czég-festészetet.

Fénykép utáni nagyobb rajz és olajfestést a leghűbb kivittel, legjutányosabb árban teljesíthetem. Ajánlom magamat a n. é. közönségnek becses pártfogásába Tisztelettel

Kühlmann János

czég-festő

Debreczen, csapó utca 7. sz.

3 1/2 lóerejű GÖZMOZGONYOK

fa-, szén- és szalmatüzelésre a legszilárdabb szerkezetű, könnyen szállítható új szerkezetű

gőzcseplőgépek

szeges dobbal, kettős tisztító művel, árpatoklyászólóval és osztályozó hengerrel.

Ár 3150 frt és azon fölül.

MUNKAKÉPESSÉG

10 óra alatt 3000—6000 kéve

JÓTÁLLÁS.

Az 1885-iki

BUDAPESTI ÁLTALÁNOS

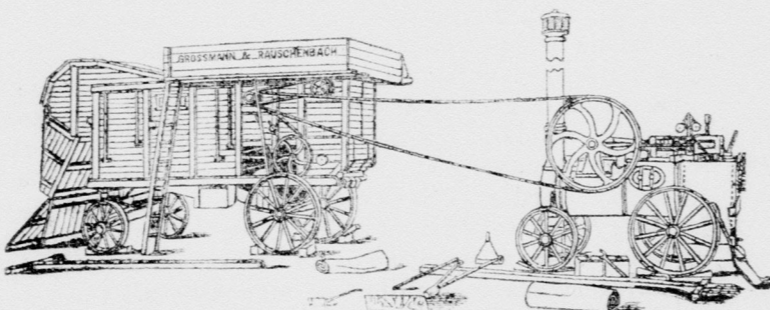
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON

NAGY DISZOKLELVÉL.

MAGYAR GÖZCSEPLŐKÉSZLETEK

Grossmann és Rauschenbach-tól

BUDAPESTEN.

4, 6, 8 lóerejű

gőzcseplőkészletek

verőléces dobbal és vaskerettel, legújabb, legszilárdabb szerkezetű;

EKÉK, VETŐGÉPEK,

ROSTÁK, MALMOK,

MORZSOLÓK,

SZECSKA- és RÉPAVÁGÓK

és mindennemű más

mezőgazdasági

gépek.

Grossmann és Rauschenbach

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA

külső váci ut 7. BUDAPEST külső váci ut 7.

Budapestre felránduló vevők kizárólag és egyenesen gyárunkba (5 percnyire az osztr. államvasutttól) jönni kéretnek.

Butor kiárusítás.

Schenk J. butor raktáros csődje megéhez leltározott butorárúknak kiárusítás útján eladása az ideiglenes csődválasztmány s kir. Törvényszék határozata folytán folyó február hó 16-ik és a következő napjain eszközöltetni fogván, ezennel közzhírré tétetik.

Debreczen, 1887. február 13.

Kovács József, tömeggondnok.

A debreczeni

ipar és kereskedelmi bank

1886-ik évi 1-ső számú szelvényeit 1887.

Február 15-étől kezdve darabonként

10. é. 12 frt, azaz tizenkét forintjával

beváltja,

Az igazgatóság.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZECHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN

ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,

bábi meghívók, névjegyek füzetek és könyvek

a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.